

ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ЛЕЙКОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Карчевська Тетяна Миколаївна,

кандидатка ветеринарних наук, доцентка кафедри

інфекційних та інвазійних наук, Заклад вищої освіти

«Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський

ORCID: 0000-0002-5693-916X

Актуальність. Проблема лейкозів має велике біологічне, економічне і соціальне значення. Захворювання лейкозами і смертність від них, переважно високопродуктивних корів, у багатьох країнах продовжує збільшуватись, що певною мірою відбивається на виробництві продуктів тваринництва та їх якості.

Як показав аналіз літературних даних [1-3] щодо епізоотичної ситуації лейкозу великої рогатої худоби в Україні, не дивлячись на позитивну тенденцію в оздоровленні від лейкозу ВРХ, в країні існує загроза рецидивів епізоотії цієї хвороби в раніше оздоровлених областях і господарствах. Не могли закріпити своє благополуччя ряд областей, в яких після декількох років благополуччя знову почали реєструватись випадки виділення позитивно реагуючих на лейкоз тварин. Не стала в цьому плані виключенням і Хмельницька область.

Мета: вивчити епізоотичну ситуацію щодо лейкозу великої рогатої худоби в Хмельницькій області за 2018 – 2022 роки.

Матеріали і методи дослідження. В роботі використовували та опрацьовували дані звітності Хмельницької регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини. Для дослідження великої рогатої худоби на лейкоз застосовувались реакція імунодифузії (РІД) та метод імуноферментного аналізу (ІФА).

Результати досліджень. Всього за період з 2018 року по 2022 рік (за перше півріччя) було досліджено 538599 проб сироватки крові великої рогатої худоби з 20 районів Хмельницької області та м. Хмельницького, в тому числі –

538599 проб в реакції імунодифузії (РІД) та 276970 проб за методом імуноферментного аналізу (ІФА) (таблиця 1).

Таблиця 1.

Динаміка виділення позитивно реагуючих тварин за лейкозу ВРХ
за 2018 – 2022 р.р.(1 півріччя)

Роки	Проведено досліджень			Проведено досліджень		
	РІД	Позитивно	%	ІФА	Позитивно	%
2018	194279	114	0,06	21787	33	0,01
2019	118759	37	0,03	66934	52	0,07
2020	96663	27	0,03	68216	32	0,05
2021	88000	17	0,02	72975	20	0,03
2022 (6міс.)	40898	18	0,04	47058	5	0,01
Всього	538599	213	0,04	276970	142	0,05

Як видно з даних таблиці 1, найбільше випадків виділення позитивно реагуючих щодо лейкозу корів було зареєстровано в 2018 році (147 випадків), дещо менше – в 2019 році (89 випадків), ще менше – в 2020 році (59 випадків). Спостерігається виражена динаміка зменшення виділення випадків позитивно реагуючої щодо лейкозу великої рогатої худоби з кожним наступним роком. Якщо проаналізувати динаміку виділення позитивно реагуючої худоби різними методами, виражену у відсотках, то можна зробити висновок, що великої суттєвої різниці ми не виявили, і за методом РІД, і за методом ІФА відсоток виявлених позитивно реагуючих тварин коливався в межах від 0,1 до 0,7 в залежності від кількості досліджуваного матеріалу і отриманих позитивних результатів.

Щодо ж до районів Хмельницької області, де виділялись позитивно реагуючі на лейкоз тварини на протязі 2018 – 2022 років, найбільше випадків виділення позитивно реагуючих тварин обома методами було зареєстровано в Білогірському (77), Шепетівському (54) та Красилівському (31) районах.

Висновки. Така статистика свідчить про те, що діагностичні дослідження серологічними методами на виявлення позитивно реагуючих на лейкоз тварин необхідно проводити систематично і в повному обсязі з метою

недопущення утримання в господарствах та приватному секторі прихованих вірусоносіїв та інфікованих ВЛ ВРХ та повтору рецидиву епізоотії лейкозу ВРХ в Україні.

Список використаних джерел:

1. Мандрига С.С., Ничик С.А., Бусол В.О., Лютар Н.В. Закономірності поширення лейкозу великої рогатої худоби в Україні та фактори, що його обумовлюють: Ветеринарна біотехнологія. № 28. 2016. С.173 – 181.
2. До вивчення епізоотичної ситуації з лейкозу ВРХ та генетичних особливостей збудника в різних географічних зонах України. С.К. Горбатенко, А.П. Герілович, О.В. Шаповалова: Ветеринарна медицина. Вип. 97. 2013. С. 167–169.
3. Аспекти ветеринарного благополуччя при вирощуванні великої рогатої худоби у Славутському районі Хмельницької області. Ж. В. Рибачук, О. Є. Галатюк, В. Л. Бегас, С. В. Моргун, Л. В. Бездітко: Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування. 2020. № 5. С. 143-150.